T072 BL 2 (147) Nấu Ăn Ở Chổ Ngủ Và Tự Nấu Ăn-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 31
Phaàn 2: NEÂU DAÃN VEÀ PHAÅM TAÏP TUÏNG VAØ PHAÙP

OAI NGHI

NOÙI ROÕ PHAÅM TAÏP TUÏNG THÖÙ CHÍN

NAÁU AÊN ÔÛ CHOÃ NGUÛ VAØ TÖÏ NAÁU AÊN

Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Khoaùng Daõ ñöôïc chö Thieân vaø ngöôøi ñôøi cuùng döôøng. Baáy giôø, nhaø beáp ñöôïc laøm trong Taêng vieän, nöôùc vo gaïo vaø nöôùc baån röûa cheùn chaûy ra ngoaøi ñöôøng heûm, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: - Vì sao choã ôû vaø nhaø beáp cuûa Sa-moân Thích töû khoâng caùch bieät nhau? Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Caùc oâng thaät ñaùng bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch. Töø nay Ta khoâng cho pheùp laøm nhaø beáp ôû trong choã ôû ñeå roài nöôùc vo gaïo chaûy ra beân ngoaøi. Pheùp laøm nhaø beáp khoâng neân laøm ôû phöông Ñoâng, phöông Baéc maø neân laøm taïi phöông Nam, phöông Taây. Neáu Tyø-kheo laøm nhaø beáp ôû beân trong, ñeå cho nöôùc vo gaïo chaûy ra beân ngoaøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laïi nöõa, khi Phaät du haønh taïi nöôùc Caâu-taùt-la, ñeán thoân Baø-la- moân Ha-ñeá, nhö söï kieän chaùo ôû treân ñaõ noùi roõ, cho ñeán Phaät khoâng cho pheùp naáu aên ôû taïi choã nguû. Laïi nöõa, khi Phaät du haønh nöôùc Caâu-taùt-la ñeán thoân Baø-la-moân Coá Thaïch. Khi aáy, coù moät oâng giaø hôùt toùc caû hai cha con xuaát gia, nghe Phaät ñeán ñònh naáu chaùo, nhö söï kieän chaùo ôû treân ñaõ noùi roõ, cho ñeán Phaät khoâng cho pheùp naáu aên nôi choã nguû vaø töï naáu aên. Laïi nöõa, khi Phaät du haønh ñeán nöôùc Öông-caàu-ña-la. Luùc aáy,

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 645

Phaïm chí Chi-ni-da-loa-keá nghe Theá Toân ñeán, beøn laøm phoøng Taêng, nhaø beáp, roài sai ngöôøi ñeán môøi Phaät. Phaät beøn baûo Öu-ba-ly: - OÂng haõy ñeán sôùm nôi ñoù nhaän laáy nhaø naáu aên cho Taêng, chôù ñeå quaù luùc ñaàu ñeâm, neáu ñeå quaù töùc goïi laø choã ôû cuûa Taêng, khoâng ñöôïc duøng laøm nhaø beáp.

Khi aáy, Öu-ba-ly baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Ñöôïc laøm nhaø beáp coù maùi lôïp rieâng bieät ra khoâng? - Ñöôïc. - Baïch Theá Toân! Hôïp chung hai phoøng coù maùi lôïp rieâng ñöôïc khoâng? - Ñöôïc. - Hôïp chung hai phoøng cuøng moät maùi lôïp ñöôïc khoâng? - Ñöôïc. - Ñöôïc duøng hai choã rieâng coù maùi lôïp rieâng ñöôïc khoâng? - Ñöôïc. - Ñöôïc duøng moät beân, hai beân, ba beân, taát caû ñeàu rieâng ñöôïc khoâng? - Ñöôïc. - Caùch con ñöôøng ñöôïc khoâng? - Ñöôïc. - Duøng treân gaùc, döôùi gaùc laøm ñöôïc khoâng? - Ñöôïc. Hoaëc goác caây ôû tònh ñòa, coøn caønh laù ôû choã ñaát baát tònh; hoaëc goác caây ôû choã ñaát baát tònh, coøn caønh laù ôû choã tònh ñòa; hoaëc goác caây vaø caønh laù ñeàu ôû choã ñaát baát tònh; hoaëc goác caây vaø caønh laù ñeàu ôû choã tònh ñòa. Moät choã ñöôïc lôïp rieâng bieät: Taêng ñöôïc duøng choã naøy laøm nhaø beáp, nhö vaäy cho ñeán phoøng rieâng bieät ñöôïc lôïp rieâng bieät, Taêng ñeàu ñöôïc duøng laøm nhaø beáp. Cuõng nhö moät beân, hai beân, ba beân, taát caû ñeàu ñöôïc laøm nhaø beáp. Caùch con ñöôøng: Hai beân ñöôøng thanh tònh (hôïp leä), ôû giöõa khoâng thanh tònh, neáu ñeå bình söõa v.v... ôû giöõa ñöôøng, neân xoi thuûng hai ñaàu ñeå söõa chaûy vaøo tònh ñòa (choã hôïp leä) thì ñöôïc pheùp laáy duøng. Neáu caùi bao ñöïng luùa, boät, ñaäu ñeå ngay giöõa ñöôøng thì ñöôïc môû hai ñaàu ñeå laáy. Neáu caûi, haønh, mía ñeå ôû giöõa ñöôøng thì ñöôïc caét laáy duøng, vaãn hôïp leä. Treân gaùc, döôùi gaùc: Treân gaùc vaø döôùi gaùc ñeàu ñöôïc duøng laøm nhaø beáp. Goác caây ôû tònh ñòa, caønh laù ôû choã baát tònh: Neáu goác caây moïc ôû

tònh ñòa, coøn caønh laù ôû choã baát tònh, maø traùi ruïng xuoáng ñaát, thì ngay khi aáy neân laáy ñem caát vaøo trong nhaø beáp. Neáu khoâng laáy ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm thì thaønh ra baát tònh. (Khoâng hôïp leä). Goác caây ôû choã ñaát baát tònh, caønh laù ôû choã ñaát thanh tònh: Caây moïc ôû choã ñaát baát tònh, caønh laù phuû ra choã ñaát thanh tònh, neáu quaû rôi xuoáng ñaát töùc laø thanh tònh, tuøy luùc muoán laáy cöù laáy. Caû hai ñeàu khoâng thanh tònh: Caây moïc ôû choã ñaát baát tònh, caønh laù cuõng phuû ra choã ñaát baát tònh, khi quaû rôi neân nhaët ñem caát vaøo trong nhaø beáp. Neáu khoâng laáy ngay khi aáy ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm, töùc laø khoâng thanh tònh. Caû hai ñeàu thanh tònh: Caây moïc ôû choã ñaát thanh tònh, caønh laù cuõng phuû ra choã ñaát thanh tònh, khi quaû rôi töùc laø thanh tònh, tuøy luùc muoán laáy thì laáy. Ñoù goïi laø caû hai ñeàu thanh tònh. Cuû caûi, haønh, rau moïc ôû choã ñaát khoâng thanh tònh, neáu muoán haùi neân haùi ñuùng luùc roài ñem caát vaøo trong nhaø beáp; neáu khoâng haùi ñuùng luùc ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm töùc laø khoâng thanh tònh. Neáu boïn troäm ñeán haùi troäm rau quaû, bò phaùt giaùc, chuùng hoaûng sôï boû rau quaû chaïy thoaùt thaân maø ta caàn thì laáy lieàn roài ñem caát trong nhaø beáp. Neáu noùi raèng ñeå saùng mai môùi laáy, thì ñeán khi qua khoûi ñaàu ñeâm töùc laø khoâng thanh tònh. Neáu khoâng hay khi chuùng boû laïi, hoaëc sôùm hoaëc muoän môùi troâng thaáy, thì neân laáy ñem caát trong nhaø beáp. Neáu khoâng laáy ñeå qua quaù ñaàu ñeâm, töùc laø khoâng thanh tònh. Neáu döa, baàu moïc ôû choã ñaát baát tònh, thì khi haùi neân ñem caát vaøo trong nhaø beáp. Neáu khoâng ñem caát ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm töùc laø khoâng

thanh tònh. Taïi truù xöù cuûa Taêng neáu coù ñaøn-vieät ñem cho thoùc, maø thoùc bò ñoå ra choã ñaát baát tònh, thì neân hoát ngay khi aáy roài ñem caát vaøo trong nhaø beáp. Neáu khoâng hoát ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm töùc laø khoâng thanh tònh. Neáu baïch y ñem baùnh buùn, löông khoâ ñeán Tinh xaù xin ôû laïi trong ñeâm; ñeán saùng hoâm sau khi ra ñi, ñem cho Tyø-kheo, töùc laø thanh tònh. Neáu Tyø-kheo suy nghó: "Ngaøy mai khi hoï ñi, aét haún seõ ñem cho ta", thì khi hoï ñem cho ñöôïc xem laø khoâng thanh tònh. Neáu hoï ñem rau quaû ñeán xin ôû laïi cuõng vaäy. Neáu hoï chôû luùa gaïo ñeán, caát ñaày kho nhaø beáp, soá coøn laïi hoaëc ñeå trong giaûng ñöôøng, trong nhaø söôûi, trong nhaø che gieáng, trong nhaø chaát cuûi ôû ngoaøi saân, neáu laø choã ñaát baát tònh, thì ñaàu, giöõa, cuoái ñeâm tuøy luùc ñoå xong dôøi ñi lieàn. Neáu khoâng dôøi ñi, ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm, töùc laø khoâng thanh tònh. Neáu muoán xaây döïng choã ôû môùi thì Tyø-kheo doanh söï neân duøng

daây ño ñaït söû duïng ñeå qua khoûi ñaàu ñeâm töùc laø khoâng thanh tònh. Tuøy theo möùc ñoä caàn thieát maø quy ñònh nhaø beáp; khi quy ñònh nhaø beáp xong roài môùi quy ñònh choã ôû, phoøng söôûi, giaûng ñöôøng, nhaø ngoõ, nhaø taém, nhaø ñeå cuûi, nhaø che roài quy ñònh raèng choã aáy laøm nhaø beáp cho Taêng, choã aáy laøm nôi ôû cho Taêng, neân noùi nhö sau: "Trong ñaây, choã naøy laøm nhaø beáp cho Taêng", roài söû duïng. Neáu khoâng gieáng. Neáu ñaøn-vieät noùi: - Khoâng neân quy ñònh tröôùc, neân ñôïi khi laøm xong, thieát leã trai phaïn cho Taêng, roài Taêng tuøy yù maø quy ñònh", thì khi laøm xong, Taêng neân noùi nhö sau: "Taêng duøng gaùc döôùi, gaùc giöõa vaø gaùc treân laøm nhaø beáp (khi ñaõ quy ñònh roài töùc thaønh nhaø beáp ñoàng thôøi ôû cuõng ñöôïc)". Neáu vaãn chöa söû duïng, thì khi trong nöôùc loaïn laïc, hoaëc vua chöa leân ngoâi söû duïng cuõng ñöôïc. Hoaëc laø luùc vò vua cuõ baêng haø, vò vua môùi chöa leân ngoâi söû duïng cuõng ñöôïc. Neáu vaãn chöa söû duïng maø truù xöù xoùm laøng bò hoang pheá ñeán hai naêm söû duïng cuõng ñöôïc. ÔÛ ñaây, hoaëc xoùm laøng hoang pheá, khoâng phaûi truù xöù bò hoang pheá, hoaëc truù xöù hoang pheá, khoâng phaûi xoùm laøng hoang pheá, hoaëc xoùm laøng hoang pheá, truù xöù cuõng hoang pheá; hoaëc khoâng phaûi xoùm laøng hoang pheá, khoâng phaûi truù xöù hoang pheá. Neáu coù nhöõng thöùc aên ñöôïc caát ôû ñaây maø khoâng quy ñònh töùc laø khoâng thanh tònh. Ñoù goïi laø naáu aên ngay choã nguû. Töï naáu aên: Tyø-kheo khoâng ñöôïc töï naáu aên. Neáu beänh thì neân sai tònh nhaân naáu, neáu khoâng coù tònh nhaân maø coù noài ñoàng saïch khoâng dính daàu môõ thì neân röûa saïch, roài töï ñoát löûa ñun soâi, ñoaïn, baûo tònh nhaân boû gaïo vaøo. Sau khi ñaõ boû gaïo vaøo, Tyø-kheo khoâng ñöôïc töï chuïm löûa maø neân sai tònh nhaân chuïm. Ñeán khi noài soâi maø tònh nhaân muoán ñi ñaâu, thì Tyø-kheo ñöôïc tieáp tuïc chuïm cho chín, song, phaûi caån thaän ñöøng ñeå nhöõng vaät khoâng caàn duøng rôi vaøo trong ñoù. Khi naáu thòt cho saên laïi, naáu rau cho saàu ñi cuõng nhö vaäy; khi ñaõ nhaän ñöôïc roài coù theå töï naáu cho chín. Sau cuøng, khi naáu nöôùc göøng cuõng khoâng ñöôïc töï naáu maø phaûi baûo tònh nhaân naáu. Neáu khaát thöïc, thöùc aên bò nguoäi thì ñöôïc haâm laïi cho noùng, khoâng coù toäi. Neáu tònh nhaân bò oám thì neân sai tònh nhaân khaùc naáu chaùo ñöa cho. Neáu khoâng coù tònh nhaân thì khi vo gaïo saïch roài

ñöôïc töï naáu. Neáu coù chaùo ñeå daønh, khoâng ñöôïc ñem aên. Ñoù goïi laø naáu aên taïi choã nguû vaø töï naáu aên.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.